

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

1. หลักและแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสม โดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่าง ๆ ภายในประเทศให้มีศักยภาพแข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรมและเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคม และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคงและเป็นฐานการดำรงวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ดังนี้

1.1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับ

(1) **การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน** โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

(2) **การเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่** เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยให้มีความมั่นคงทางอาหารและการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ลด ละ เลิก พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

(3) **การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข** มุ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมบนฐานของความมีเหตุมีผล ดำรงชีวิตอย่างมั่นคงทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม

เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อลดความขัดแย้ง

1.1.2 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ให้ความสำคัญกับ

(1) **การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง** ด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน มีเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนในการนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง

(2) **การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน** ด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพ และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรคคุณค่าของสินค้าและบริการและสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างระบบบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชน ควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ

(3) **การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล** ด้วยการส่งเสริมสิทธิชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสงวนอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งการสร้างกลไกการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

1.1.3 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับ

(1) **การปรับโครงสร้างการผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย** โดยปรับโครงสร้างภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการที่ใช้กระบวนการพัฒนาคลัสเตอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง มีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาด รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และ

ส่งเสริมการลงทุนไทยในประเทศ ตลอดจนการบริหารองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การปฏิรูปองค์กร การปรับปรุงกฎระเบียบ และพัฒนาระบบมาตรฐานในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศให้สนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(2) **การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ** โดยการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคงและสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตโดยการระดมทุนไปสู่ภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพ พัฒนารัฐวิสาหกิจให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ บนหลักการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเกิดประสิทธิภาพและสวัสดิการสูงสุดแก่ประเทศ การส่งเสริมการออมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนและเป็นหลักประกันในชีวิตของประชาชนและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการพัฒนาแหล่งพลังงานทางเลือกเพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานและประหยัดเงินตราต่างประเทศ

(3) **การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม** โดยส่งเสริมการแข่งขันการประกอบธุรกิจในระบบอย่างเสรี เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาด กระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรมให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง เพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการพัฒนาองค์การการเงินชุมชนให้เข้มแข็ง รวมทั้งดำเนินนโยบายการคลังเพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ โดยกระจายอำนาจการจัดเก็บภาษี การจัดทำงบประมาณและการเบิกจ่าย และการกอบกู้ภัยได้กรอบการรักษาวินัยทางการคลังสู่ท้องถิ่น

1.1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสำคัญ

(1) **การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์** โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ ส่งเสริมสิทธิชุมชนและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ตลอดจนพัฒนาระบบการจัดการร่วมเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเขต และการจัดการเชิงพื้นที่ภายใต้การจัดทำข้อตกลงกับชุมชนท้องถิ่นในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติหลัก ได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ ทรัพยากรทะเลชายฝั่ง ทรัพยากรแร่ รวมถึงการมีมาตรการหยุดใช้ทรัพยากรที่สำคัญที่ถูกทำลายสูงเป็นการชั่วคราว และการสร้างกลไกแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี รวมทั้งพัฒนาระบบจัดการและการป้องกันภัยพิบัติ

(2) **การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน** โดยการปรับแบบแผนการผลิตและพฤติกรรมบริโภคไปสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบ

ต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดนโยบายสาธารณะ และใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ ทั้งด้านการเงินและการคลัง รวมทั้งการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจน พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยผลักดันให้เกิดระบบประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ระบบประเมินผลกระทบทางสังคมและสุขภาพ ในโครงการพัฒนาของรัฐ หรือที่รัฐอนุมัติให้เอกชนดำเนินการควบคู่กับการยกระดับขีดความสามารถของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมตลอดจนมีกลไกกำหนดจุดยืนต่อ พันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม

(3) **พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น** โดยใช้ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางสำคัญ เริ่มจากการจัดการองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกัน การคุ้มครอง ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพจากการคุกคามภายนอก โดยเฉพาะจากพันธกรณีระหว่างประเทศ สร้างระบบการคุ้มครองสิทธิชุมชน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม ส่งเสริมการใช้ความหลากหลาย ทางชีวภาพในการสร้างความมั่นคงของภาคเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถ และสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรชีวภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ

1.1.5 **ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ** มุ่งเสริมสร้าง ความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ

(1) **การเสริมสร้าง และพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็น ส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย** โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม วัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่เยาวชน และประชาชนทุกระดับ อย่างต่อเนื่องจริงจังพร้อมทั้ง พัฒนาภาวะความเป็นผู้นำประชาธิปไตยที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในสังคมทุกระดับ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ตลอดจนวางรากฐานกระบวนการประชาธิปไตยโดยให้ประชาชนมี ส่วนร่วมอย่างแท้จริง และเพิ่มประสิทธิภาพกลไกและกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐและการเมือง ให้เข้มแข็งและเป็นอิสระมากขึ้น

(2) **เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหาร จัดการประเทศ** โดยส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวและรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันให้เข้มแข็ง ส่งเสริมให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม และร่วมในกระบวนการบริหารจัดการประเทศให้เกิด ความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการพัฒนาประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสร้างเครือข่าย การทำงานของกลไกตรวจสอบภาคประชาชน เพื่อติดตามตรวจสอบการใช้อำนาจของภาครัฐได้อย่างเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ

(3) **สร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล** เน้นการบริหารแทน การกำกับควบคุมและทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและความคุ้มค่าใน

การปฏิบัติภารกิจด้วยการปรับบทบาทโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการภาครัฐและรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพทันสมัย ลดการบังคับควบคุม คำนึงถึงความต้องการของประชาชนและทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการสาธารณะ และลดภาระการลงทุนของภาครัฐ ตลอดจนพัฒนากลไกกำกับดูแลที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โปร่งใส โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการปลูกฝังจิตสำนึกข้าราชการให้เห็นความสำคัญและยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และยึด/ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

(4) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ระดับภูมิภาค ท้องถิ่นและชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยพัฒนาศักยภาพและกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ท้องถิ่นมีบทบาทสามารถรับผิดชอบในการบริหารจัดการบริการสาธารณะ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริงพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(5) ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริตและมีธรรมาภิบาล โดยมีมาตรการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจเอกชนทั้งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และธุรกิจเอกชนทั่วไปเป็น “บรรษัทภิบาล” เพิ่มมากขึ้น สร้างจิตสำนึกในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์ ยุติธรรมต่อผู้บริโภค และเป็นธรรมกับธุรกิจคู่แข่ง พร้อมทั้งยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งปันผลประโยชน์คืนสู่สาธารณะ ตลอดจนสนับสนุนสถาบันวิชาชีพธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้มีบทบาทในการสร้างธรรมาภิบาลแก่ภาคธุรกิจมากขึ้น

(6) การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา ด้วยการเปิดโอกาสให้ภาคีและกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและตรากฎหมายเพื่อประสานประโยชน์ของภาคส่วนต่าง ๆ ให้เสมอภาคและความสมดุล โดยการปฏิรูปกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ลดการใช้ดุลพินิจของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบังคับใช้กฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการขนาดเล็กและผู้ประกอบการใหม่

(7) การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน โดยการพัฒนาศักยภาพ บทบาท และภารกิจของหน่วยงานด้านการป้องกันประเทศ ความมั่นคง และการรักษาความสงบเรียบร้อย ให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมในการป้องกันประเทศ และตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบสถานการณ์ได้ฉับไว พร้อมทั้งผนึกพลังร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ดำเนินการป้องกันและพัฒนาประเทศให้สามารถพิทักษ์รักษาเอกราชสถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถ

สร้างความมั่นคงของประชาชนและสังคมให้มีความอยู่รอดปลอดภัยโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในทุกระดับ

1.2 วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาลำปาง

1.2.1 วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารทะเลเพื่อความเป็นหนึ่งในฐานะครัวของโลก เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่อาศัย”

ความหมายของวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้มีประเด็นสำคัญที่เป็นแนวทางการพัฒนาลำปาง 3 ประการ คือ

(1) การเป็นครัวของโลกในด้านอาหารทะเลและการเกษตร โดยพิจารณาจากศักยภาพในด้านการส่งออกสินค้าอาหารทะเลแปรรูปที่จัดอยู่ในอันดับต้นของประเทศ และยังมีโอกาสในการพัฒนาคุณภาพและการส่งเสริมการส่งออกให้เป็นอันดับหนึ่งของประเทศ

(2) การเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ โดยพิจารณาจากจุดแข็งทางภูมิประเทศที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ทางธรรมชาติ ลำคลอง ทะเล และมีอาหารทะเลที่มีคุณภาพดี สด อร่อย ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติ

(3) การพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อาศัย โดยพิจารณาจากปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดที่เกิดขึ้นจากการประกอบและการพฤติกรรมกรอยู่อาศัยของประชาชน โดยปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่อาศัยและเป็นที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยว

1.2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาลำปางสมุทรสาคร

จากวิสัยทัศน์ของจังหวัดข้างต้น เพื่อให้การพัฒนาลำปางเป็นไปตามกรอบวิสัยทัศน์ของจังหวัด จังหวัดสมุทรสาคร จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาลำปางซึ่งมีการจัดทำยุทธศาสตร์ภายใต้การมองถึงปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง และโอกาสของจังหวัด โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเป็นครัวของโลกในด้านอาหารทะเลและการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกใหม่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารงานให้มีความเป็นเลิศ

1.3 นโยบายผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

1.3.1 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะแผนการปฏิรูปการศึกษา โดยยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังครู พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา และทุนการศึกษา เป็นต้น

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้มีคุณภาพและคุณธรรม นำความรอบรู้ และเข้าถึงแหล่งความรู้ที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(3) ส่งเสริมให้นักเรียนในท้องถิ่นได้มีการเตรียมความพร้อมการสอบแข่งขันในระดับอุดมศึกษา (โครงการสานฝันสู่มหาวิทยาลัย O-NET, A-NET)

(4) เพิ่มแหล่งเรียนรู้และโอกาสของการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรสาครมากยิ่งขึ้น เช่น ห้องสมุดมีชีวิต พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ค่ายฤดูร้อน ค่ายลูกเสือ ค่ายวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

(5) ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ให้มีขีดความสามารถเพียงพอที่จะเป็นเครื่องมือ เพื่อการสื่อสารและการพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) สนับสนุนเด็กและเยาวชนให้มีความสนใจทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตั้งแต่ระดับ พื้นฐานถึงอุดมศึกษา เช่น การเพิ่มการเรียนวิทยาศาสตร์ทั้งในและนอกโรงเรียน เป็นต้น เสริมสร้างให้ประชาชนมีความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียิ่งขึ้น

(7) ส่งเสริม อุปลักษณ์ ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น เพื่อให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป นำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในการเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น ค่ายพุทธศาสนา สำหรับเด็กและเยาวชน อบรมสัมมนาให้ความรู้แก่นักดาราศาสตร์ เป็นต้น สืบสานวัฒนธรรมที่เป็นวิถีชีวิต ประเพณี ค่านิยมที่ดีงาม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการดูแลรักษาโบราณสถานต่าง ๆ

(8) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีคุณธรรมเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และเกิดการเรียนรู้ศิลปะอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจถึงคุณค่า ชาบซึ่งในความสุขนทรีย์ของศิลปะ

1.3.2 ด้านการพัฒนาและสิ่งแวดล้อม

(1) ประสานงานกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้เกิดการบูรณาการทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ แหล่งน้ำ ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

(2) สร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในเขตจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน

(3) ร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนในเขตพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเล ดูแลรักษา และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งอย่างใกล้ชิด เช่น การทำปะการังเทียม การเพิ่มพื้นที่ปลูกป่าชายเลน สร้างแนวเขื่อนจากภูมิปัญญาชาวบ้าน (เขื่อนไม้ไผ่สลายพลังคลื่น) เพื่อลดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล และเพิ่มแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ

(4) ร่วมมือกับคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จัดการศึกษาอบรมเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม โดยเข้าศึกษาอบรมในโรงเรียนสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร และขยายเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม

(5) ส่งเสริมและสนับสนุนการดูแลรักษา และพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำและแม่น้ำ ถ้าคลองสายหลักเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม และปัญหาน้ำเน่าเสีย เช่น การขุดลอกคลอง การกำจัดผักตบชวา และสิ่งปฏิกูล

1.3.3 ด้านเศรษฐกิจและการส่งเสริมอาชีพ

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” หรือผลิตภัณฑ์ “OTOP” โดยประสานงานกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร และกลุ่มอาชีพอย่างใกล้ชิด เพื่อสนับสนุนการเพิ่มทักษะในการผลิตและรูปแบบของผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมด้านการตลาด เช่น การออกบูธในงานมหกรรมต่าง ๆ การจัดหาสถานที่สำหรับแสดงและจำหน่ายสินค้า เป็นต้น

(2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรกรรมที่ปลอดภัย พิษ ปลอดภัยต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม ขยายกระบวนการเรียนรู้ระบบเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้เยาวชนในสถานศึกษารู้จักการจัดทำแปลงพืชผักสวนครัว ทั้งแปลงผัก ในโรงเรียนและที่บ้าน

(3) ส่งเสริมความรู้ความสามารถของเกษตรกรชาวประมง ด้วยการให้การศึกษอบรมให้รู้จักวิธีสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์อาหารทะเลโดยวิธีแปรรูป พัฒนารูปแบบ วิธีการเก็บรักษา ตลอดจนพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามทันสมัย มีมาตรฐาน และตรงความต้องการของตลาด

(4) ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีการผลิตใหม่ ๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิต การจัดทำฉายให้แก่กลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน และองค์กรอื่น ๆ

(5) ส่งเสริม “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ให้แพร่หลายในหมู่ประชาชน นักเรียน นักศึกษาทั่วไป เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยมีความสุขตามอัตภาพ เผยแพร่สาระสำคัญของปรัชญาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

1.3.4 ด้านสาธารณสุขและการกีฬา

(1) ส่งเสริมบทบาทและกิจกรรมของเยาวชนและประชาชน ในโครงการ “TO BE NUMBER ONE” เพื่อให้สมาชิกของโครงการมีกิจกรรมเพื่อสุขภาพพลานามัยและห่างไกลยาเสพติด เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้ดีขึ้น

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการด้านสาธารณสุข การป้องกัน และควบคุมโรคระบาดโรคติดต่อ การรักษาพยาบาล ตลอดจนเสริมสร้างกิจกรรมของอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) และองค์กร เอกชนอื่นๆ

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนการสังคมสงเคราะห์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส เช่น เบี้ยยังชีพ ทุนการศึกษา เป็นต้น

(4) เผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา ให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ และจัดการเกี่ยวกับสุขภาพของตนเองอย่างถูกวิธี เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้นลดภาระของหน่วยงานด้านการรักษาพยาบาลลง เป็นการประหยัดเงินทั้งของประชาชน และของรัฐ

(5) พัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาเพื่อสร้างนิสัยรักการกีฬา กติกาสังคมและสร้างโอกาสให้เยาวชนพัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬา 12 เดือน จัดให้มีสนามกีฬา และสวนสุขภาพตำบล

(6) สนับสนุนและจัดให้มีบริการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่เพื่อบริการประชาชนที่มีฐานะยากจน และอยู่ตามชนบทที่ห่างไกล

1.3.5 ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) ส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล (GOOD GOVERNANCE) ปรับกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการจัดการ ตลอดจนพัฒนาพนักงานเจ้าหน้าที่ ข้าราชการ บุคลากร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ตั้งแต่ระดับล่างสุดจนถึงสูงสุดให้เกิดวิสัยทัศน์กว้างไกลทันสมัย โดยมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวสมุทรสาคร

(2) ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อทำแผนพัฒนาแต่ละท้องถิ่นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดสมุทรสาคร

(3) สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร โดยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานได้

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันเป็นรากฐานสำคัญทางการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.3.6 ด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ

(1) ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เช่น การชมป่าชายเลน การดูนก การชมหิ่งห้อยในยามค่ำคืน การล่องเรือชมสองฝั่งของแม่น้ำท่าจีน และการท่องเที่ยวแบบ HOME STAY ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เช่น สุขาภิบาลแห่งแรกของประเทศไทย ศาลพันท้ายนรสิงห์ และโบราณสถานต่าง ๆ

(2) สนับสนุนการวางผังเมือง การปรับปรุงทัศนียภาพให้เมืองน่าอยู่อาศัย โดยเพิ่มพื้นที่สีเขียวของเมืองและเขตชุมชนหนาแน่นให้มากยิ่งขึ้น เพิ่มพื้นที่สวนหย่อมและสวนสุขภาพ เชิญชวนสถานประกอบการและประชาชน ให้จัดสถานที่ทำงานและอาคารบ้านเรือนให้สะอาด สวยงาม ด้วยการตกแต่งไม้ดอกไม้ประดับ และการจัดประกวดความสวยงาม ความสะอาดของชุมชนต่าง ๆ ประจำปี ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องจัดนันทนาการในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ดนตรีในสวน เป็นต้น

(3) ร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว และองค์กรเอกชนอื่น ๆ จัดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสาคร

(4) จัดตั้งและส่งเสริมให้มีศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและผลิตภัณฑ์ “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวเป็นของฝากก่อนกลับบ้าน เป็นการช่วยเหลือกลุ่มอาชีพด้านการตลาด รวมทั้งการนำชมแหล่งผลิต วิธีการผลิตสินค้าพื้นเมืองต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรสาคร

2. การวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร (SWOT Analysis)

2.1 การวิเคราะห์จุดแข็งของจังหวัดสมุทรสาคร (Strengths Analysis)

2.1.1 เมืองประมงครบวงจรที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสมุทรสาครที่มีพื้นที่ด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มติดต่อกับอ่าวไทย ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรเศรษฐกิจทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์ จึงส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงเป็นหลัก อันสอดคล้องกับคำขวัญประจำจังหวัดที่ว่า “เมืองประมง ดงโรงงาน ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์” โดยธุรกิจประมงดังกล่าวนับเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญอย่างยิ่งต่อจังหวัดและต่อประเทศ โดยมีการทำประมงน้ำจืดและน้ำเค็มควบคู่กันไป อีกทั้งยังเป็นศูนย์รวมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และธุรกิจที่สำคัญหลายประเภทที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมง ทั้งนี้นับได้ว่าจังหวัดสมุทรสาครมีธุรกิจด้านการประมงเป็นจุดแข็งของจังหวัดที่แสดงถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดและสะท้อนถึงเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สมสมัญญานามที่ว่า “เมืองแห่งน้ำและทะเล”

2.1.2 มีความหลากหลายของอุตสาหกรรมขนาดย่อม (SME/OTOP)

จุดแข็งที่สะท้อนถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาครที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ความหลากหลายของอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่สอดคล้องกับนโยบาย “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” อันเกิดจากการบูรณาการหลากหลายอาชีพเข้าด้วยกันของประชาชนในพื้นที่ 3 อำเภอ โดยแต่ละอำเภอนั้นมีการประกอบอุตสาหกรรมขนาดย่อมในครัวเรือนที่เลื่องชื่อได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูปแช่แข็ง กลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องเบญจรงค์ และกลุ่มผลิตภัณฑ์กล้วยไม้ตัดดอกส่งออก เป็นต้น โดยอุตสาหกรรมขนาดย่อมเหล่านี้นับเป็นฐานรากทางเศรษฐกิจระดับครัวเรือนของประชาชนระดับรากหญ้าที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร อันบ่งบอกถึงความอยู่ดีกินดี และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาอาชีพพื้นฐานให้กลายเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นของชาวจังหวัดสมุทรสาคร

2.1.3 อุดมไปด้วยพืช ผัก ผลไม้และไม้ดอกไม้ประดับ ทั้งเพื่อการส่งออกและการบริโภคภายในประเทศ

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่ประชาชนประกอบอาชีพหลักด้วยกัน 3 ลักษณะคือประมง อุตสาหกรรมโรงงาน และเกษตรกรรม ทั้งนี้การพัฒนาด้านการเกษตรที่ผ่านมามีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดรองลงมาจากด้านอุตสาหกรรมโรงงาน และทำรายได้ให้จังหวัดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่าปีละ 7,000 ล้านบาท ซึ่งนับเป็นจุดแข็งของจังหวัดสมุทรสาครที่มีภูมิศาสตร์ทางธรณีวิทยาอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกเกษตรกรรมอย่างยิ่ง อันนำไปสู่การเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัดและประเทศโดยรวม

2.1.4 อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และด้วยระยะทางห่างจากเมืองหลวงของประเทศประมาณ 30 กิโลเมตร ใช้ระยะเวลาในการเดินทางประมาณ 45 นาที มีการคมนาคมสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ สามารถเดินทางไปจังหวัดต่าง ๆ ได้สะดวกทั้งภาคใต้ ภาคกลางและภาคตะวันออก นับเป็นข้อดีอย่างยิ่งของจังหวัด เนื่องด้วยอิทธิพลความเจริญของกรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ใกล้กับจังหวัดสมุทรสาครทำให้ความต้องการอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบต่อการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการแรงงาน สามารถกระทำได้ง่าย มีโอกาสและทางเลือกมากขึ้น ดังนั้นศักยภาพของการเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กับเมืองหลวงนี้เอง นับเป็นจุดแข็งของจังหวัดสมุทรสาครดึงดูดการลงทุนภาคอุตสาหกรรมจากเขตเมืองหลวงและรองรับการพัฒนาอย่างรวดเร็วกว่าพื้นที่อื่น ๆ ด้วยระยะทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครเป็นตัวแปรสำคัญในการเลือกแหล่งลงทุนของภาครัฐและภาคเอกชน

2.1.5 ประชากรมีศักยภาพทางธุรกิจสูง

ฐานรากที่มั่นคงของจังหวัดสมุทรสาครก่อร่างขึ้นภายใต้ขีดความสามารถของประชากรที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยความคุ้นเคยทางธุรกิจ ทั้งภาคประมง ภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรมที่หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวมาช้านาน เป็นผลให้จังหวัดสมุทรสาครมีการเติบโตด้านธุรกิจต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว และพัฒนาจนกลายเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญต่อประเทศไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในเรื่องของความสามารถในการสร้างรายได้เข้าสู่จังหวัดและประเทศเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ที่มีความเชี่ยวชาญทางธุรกิจนับแต่บรรพกาล ถือเป็นทรัพยากรด้านบุคคลที่สำคัญและเป็นจุดแข็งของจังหวัดสมุทรสาคร

2.1.6 รายได้ติดอันดับ 1 ใน 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Top 10 GPP.)

การวิเคราะห์จุดแข็งของจังหวัด พิจารณาจากการที่จังหวัดสมุทรสาครมีผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) อยู่ในลำดับ 1 ใน 10 ของประเทศ ปี 2550 เท่ากับ 315,473 ล้านบาท เป็นอันดับที่ 6 ของประเทศ และประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (GPP Per Capita) เท่ากับ 564,488 บาท เป็นอันดับที่สองของประเทศ (รองจากจังหวัดระยอง) โครงสร้างทางเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสมุทรสาครขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม แสดงถึงความสำคัญของจังหวัดสมุทรสาครที่เป็นแหล่งรายได้หลักของภูมิภาคและประเทศ เปรียบเสมือนเครื่องชี้วัดสถานภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดว่ามีความพร้อมและ

สามารถพัฒนาให้เป็นจังหวัดศูนย์กลางแห่งเศรษฐกิจของภาคกลางตอนล่าง

2.2 การวิเคราะห์จุดอ่อนของจังหวัดสมุทรสาคร (Weaknesses Analysis)

2.2.1 ขาดแคลนแรงงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เป็นที่ทราบกันดีว่า จังหวัดสมุทรสาครเป็นเมืองแห่งการประมง อุตสาหกรรมโรงงาน และเกษตรกรรม ทั้งนี้ จากการขยายตัวในอัตราสูงของระบบเศรษฐกิจของจังหวัดที่ผ่านมาเป็นผลให้ภาคการผลิตต่าง ๆ มีความต้องการแรงงานเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการประมงและกิจการที่เกี่ยวข้องจากการประมง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยแรงงานเป็นตัวขับเคลื่อนกิจการต่าง ๆ ให้ดำเนินต่อไป แต่ปัจจุบันจังหวัดกำลังประสบปัญหาในด้านขาดแคลนแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะนั่นหมายถึงผลอันประเมินค่าความเสียหายเป็นจำนวนเงินมหาศาล หากปัญหาดังกล่าวยังคงไม่สามารถแก้ไขได้และยังคงเป็นประเด็นที่กีดขวางระบบเศรษฐกิจของจังหวัดต่อไป จากประกาศรับสมัครแรงงานไทย จำนวน 150, 000 คน เมื่อต้นปี 2551 ปรากฏว่ามีคนไทยมาสมัครงาน เพียง 126 คน ผู้ประกอบการจึงต้องจ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายมาก นับเป็นจุดอ่อนของจังหวัดสมุทรสาครอย่างยิ่งที่ควรเร่งดำเนินการแก้ไขโดยด่วน

2.2.2 ขาดแคลนนิคมอุตสาหกรรมประมงและท่าเรือ

แม้ว่าปัจจุบันจังหวัดสมุทรสาครจะเป็นเมืองประมงครบวงจรที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย แต่สภาพปัญหาที่ยังคงก่อกำบังให้เห็นอย่างเด่นชัด คือ การขาดแคลนนิคมอุตสาหกรรมประมงและท่าเรือที่สำคัญซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการให้มีนิคมอุตสาหกรรมประมงและการจัดสร้างท่าเรือน้ำลึกเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับกิจการประมงที่กำลังขยายตัวอย่างมาก โดยจากสภาพการณ์ปัจจุบันพบว่าอุตสาหกรรมประมงและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องจากการประมงยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ไม่มีการจัดระบบด้านสาธารณสุขปลอดภัยขั้นพื้นฐานให้เพียงพอกับความต้องการ อีกทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นยังส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ดังนั้น หากมีการส่งเสริมให้มีนิคมอุตสาหกรรมมากขึ้น ผลที่ได้ คือ สามารถจัดระบบและวางแผนให้อุตสาหกรรมประมงต่างๆ มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน นับเป็นการขจัดจุดอ่อนที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

2.2.3 ขาดแคลนสถานศึกษาที่เกื้อหนุนต่อภาคธุรกิจและการพัฒนา

ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการเป็นสถาบันแห่งความรู้และการพัฒนาต่อภาคธุรกิจทั้งการประมง อุตสาหกรรม และเกษตรกรรมของจังหวัดสมุทรสาครนั้น ยังไม่ก่อร่างให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนเท่าที่ควร แม้ว่าจังหวัดจะมีการขยายตัวของภาคธุรกิจมากขึ้นเพียงใดแต่สถานศึกษาหรือสถาบันที่ให้ความรู้เพื่อเอื้อต่อการให้คำแนะนำแก่ภาคธุรกิจต่าง ๆ และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นยังขาดแคลน อันเป็นผลให้ผู้ประกอบการต่าง ๆ ไม่สามารถพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นับเป็นจุดอ่อนประการหนึ่งของจังหวัดที่ควรเร่งดำเนินการจัดให้มีสถานศึกษาหรือสถาบันที่เกื้อหนุนต่อภาคธุรกิจและการพัฒนา ทั้งนี้เพื่อสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในด้านการส่งเสริมให้แต่ละจังหวัดมีศักยภาพทุกด้านอย่างสมบูรณ์พร้อม

2.2.4 ขาดตราสัญลักษณ์สินค้าของตนเอง

สำหรับประเด็นปัญหาอันเกี่ยวเนื่องจากผลผลิตทางด้านธุรกิจในด้านผลิตภัณฑ์สินค้าที่ประชาชนและผู้ประกอบการประกอบอยู่ในปัจจุบัน คือ การขาดตราสัญลักษณ์สินค้า(Brands) ของตนเองเมื่อมีการผลิตสินค้าขึ้นใหม่ โดยอาจนำไปสู่การขาดความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์และเป็นผลให้โอกาสในการขยายสินค้าเข้าสู่ตลาด ตลอดจนโอกาสในการแข่งขันกับสินค้าของจังหวัดอื่นลดน้อยลง ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมามาจังหวัดสมุทรสาครมีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพมากมายและสามารถทำรายได้ให้กับจังหวัด แต่ทั้งนี้ยังไม่ได้รับการยอมรับหรือเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายเท่าที่ควร เนื่องด้วยการขาดตราสัญลักษณ์สินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของตน นับเป็นจุดอ่อนที่สำคัญอีกประการของจังหวัดสมุทรสาคร

2.2.5 มีปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดสมุทรสาคร นับเป็นปัญหาที่สะสมมายาวนานและแต่ละประเด็นปัญหา มีความสัมพันธ์กันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่สำคัญกลับมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงบริเวณจังหวัดใกล้เคียง โดยปัญหาที่ควรเร่งดำเนินการแก้ไขโดยด่วนนั้น ได้แก่ ปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง ปัญหาป่าชายเลนเสื่อมโทรม ตลอดจนปัญหาน้ำท่วม

2.2.6 มีข้อจำกัดด้านผังเมือง

จุดอ่อนที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร คือ การขาดการวางผังเมืองที่เป็นระบบและได้มาตรฐานที่ดี โดยจากภูมิทัศน์ทั่วไปของจังหวัดสมุทรสาครสะท้อนให้เห็นถึงผังเมืองที่มีอยู่เดิมไม่ได้มีการวางผังให้สอดคล้องเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรเท่าที่ควร เป็นผลให้ข้อจำกัดด้านผังเมืองที่กลายเป็นจุดอ่อนที่สำคัญอันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการใช้สอยประโยชน์ด้านพื้นที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การไร้ระเบียบในการจัดการด้านที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่ การจัดการด้านจราจร รวมถึงการไม่มีระบบสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการที่เหมาะสมกับความเป็นอยู่ นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงถึงการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่สร้างมลภาวะให้แก่สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.2.7 ประชากรมีความหลากหลาย

การพัฒนาและเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร นับได้ว่าเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวของประชาชนในจังหวัดที่ร่วมกันประกอบอาชีพด้วยความขยันโดยอาศัยทรัพยากรทางธรรมชาติเป็นแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญ กลายเป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อคนต่อปีเป็นอันดับ 2 ของประเทศ แต่ในขณะเดียวกันสิ่งที่สะท้อนให้เห็นควบคู่กันไป คือ ความหลากหลายของประชาชนที่มีวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องด้วยความหลากหลายเชื้อชาติของประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัด ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้คนทั่วไปซึ่งไม่ใช่เชื้อชาติไทย ขาดการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางการกำหนดด้วยสาเหตุต่าง ๆ เช่น การสื่อสารคนละภาษา การใช้แรงงานต่างด้าว เป็นต้น ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาสำคัญด้านประชากรที่ควรเร่งดำเนินการแก้ไข เพื่อขจัดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีให้หมดไป

2.2.8 บทประมาณในการพัฒนาจังหวัดน้อย

แม้ว่าจังหวัดสมุทรสาครจะเป็นจังหวัดที่มีรายได้ของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปีสูงเป็นอันดับ 2 ของประเทศ แต่หากมองโดยภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่าสภาพโดยทั่วไปของจังหวัดขาดการพัฒนาที่ถูกทิศทาง เนื่องจากการได้รับงบประมาณเพื่อการพัฒนาจังหวัดไม่เพียงพอต่อการพัฒนาเมืองดังกล่าวให้เป็นเมืองที่บริบูรณ์พร้อมด้วยระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงผิวถนน การขยายเส้นทางจราจร ตลอดจนระบบการไฟฟ้าและน้ำประปา เป็นต้น อันเป็นจุดอ่อนที่สำคัญซึ่งส่งผลให้จังหวัดสมุทรสาครมีทัศนียภาพที่ไม่น่าดึงดูดใจ จังหวัดควรได้รับการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาเพื่อสร้างให้จังหวัดสมุทรสาครเป็นเมืองที่น่าอยู่มากขึ้น

2.3 การวิเคราะห์โอกาสของจังหวัดสมุทรสาคร (Opportunities Analysis)

2.3.1 อยู่ในทิศทางแนวนโยบายของรัฐบาลในประเด็นครัวของโลก และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

ด้วยวิสัยทัศน์จังหวัดสมุทรสาครที่ต้องการเป็นศูนย์กลางอาหารทะเลสดและการท่องเที่ยวระยะสั้นของประเทศไทย อันสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลในประเด็นครัวของโลกและยังเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคนับเป็นโอกาสที่รัฐบาลเอื้อประโยชน์ให้จังหวัดสมุทรสาครได้แสดงถึงศักยภาพทางด้านแหล่งอาหารทะเลอันเลื่องชื่อ ว่าเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของประเทศและสามารถยกระดับมาตรฐานให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายทั่วโลก โดยการดึงจุดขายด้าน “ครัวของโลก” ดังกล่าว มาเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงขีดความสามารถของชาวจังหวัดสมุทรสาครที่สามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดให้สูงมากยิ่งขึ้น

2.3.2 มีกรอบความร่วมมือกับต่างประเทศที่เกี่ยวข้องการค้าเช่น APEC WTO FTA เป็นต้น

ด้วยเหตุที่จังหวัดสมุทรสาครเป็นเมืองประมง แหล่งโรงงานอุตสาหกรรม และหลากหลายด้วยเกษตรกรรม นับได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีรายได้จากการส่งออกสินค้าไปสู่ตลาดโลกเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องข้องกับการลงทุนร่วมกันระหว่างประเทศในภูมิภาคเดียวกันหรือประเทศที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการลงทุนและกิจการประมงซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความร่วมมือกับนักลงทุนต่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือแบบพหุภาคี ไตรภาค หรือแม้แต่ทวิภาคี ทั้งนี้เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองกับตลาดยุโรป และตลาดสหรัฐอเมริกา โดยกรอบความร่วมมือต่างๆ ที่สร้างขึ้นนั้น นับเป็นโอกาสของจังหวัดสมุทรสาครในด้านการเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าที่นำมาซึ่งรายได้จำนวนมหาศาลเมื่อมีการผลิตสินค้าได้ตามมาตรฐานที่กรอบความร่วมมือกำหนด

2.3.3 มีโอกาสในการขยายตัวทางด้านที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับการเป็นเมืองบริวารของกรุงเทพมหานคร

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑล มีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร โดยมีระยะทางห่างจากเมืองหลวงประมาณ 30 กิโลเมตร นับเป็นโอกาสของจังหวัดอย่างยิ่งต่อการพัฒนาให้จังหวัดสมุทรสาคร

มีความพร้อมต่อการรองรับการขยายตัวทางด้านที่อยู่อาศัยของประชากรจากเมืองหลวง โดยระยะทางที่ไม่ไกลจากเมืองหลวง ประกอบกับจังหวัดสมุทรสาครเองสามารถดึงดูดนักลงทุนที่ต้องการขยายการลงทุนทางธุรกิจด้านอุตสาหกรรม โดยขยายฐานการผลิตมาตั้งที่จังหวัดสมุทรสาคร ด้วยปัจจัยสำคัญด้านระยะทางที่สะดวกต่อการคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ จะเป็นปัจจัยเสริมต่อการเปิดโอกาสในการเปิดเมืองสมุทรสาครให้เป็นที่ยุ้จักและน่าอยู่อาศัยมากยิ่งขึ้น หากจังหวัดสมุทรสาครสามารถออกแบบวางผังเมืองให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับการขยายตัวจากเมืองหลวงที่จะเข้าสู่จังหวัดในเขตปริมณฑลโดยเฉพาะจังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

2.3.4 มีความหลากหลายทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว

โอกาสในการพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การที่จังหวัดสมุทรสาครซึ่งเดิมเป็นแหล่งอารยธรรมโบราณ มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและมีวัฒนธรรมประเพณีที่เอื้อต่อการควบคู่ทำนุบำรุงและอนุรักษ์ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป ดังนั้นจังหวัดสมุทรสาครควรใช้ความเก่าแก่และความหลากหลายทางด้านประวัติศาสตร์ของพื้นที่ดั้งเดิมเป็นแหล่งในการเสริมสร้างโอกาสเพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ให้นำมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสาครมากขึ้น นับเป็นการเพิ่มมูลค่ารายได้ของจังหวัดที่สำคัญ

2.3.5 มีโครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมของรัฐหลายโครงการ เช่น Motorway สมุทรสาคร – แหลมฝักเบี้ยว, High Speed Train หัวลำโพง – ปากท่อ, ท่าเรือขนถ่ายสินค้า นครสวรรค์ – สมุทรสาคร – ชายทะเลอ่าวไทย เป็นต้น

ปัจจุบันรัฐบาลให้การสนับสนุนเส้นทางคมนาคมเพิ่มมากขึ้น ด้วยตระหนักถึงความสะดวกที่จะต้องสร้างให้เห็นเป็นรูปธรรมเพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะการท่องเที่ยวและการขนถ่ายสินค้า โดยรัฐบาลได้อนุมัติให้งบประมาณในการศึกษาวิจัยเส้นทางคมนาคมต่าง ๆ มากมาย ทั้งนี้ จังหวัดสมุทรสาครถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในแนวเส้นทางคมนาคมที่กำลังมีการวางรูปแบบใหม่ที่ทันสมัย นับได้ว่ารัฐบาลได้อำนวยความสะดวกให้แก่จังหวัดสมุทรสาคร อันเป็นการเปิดช่องทางการขนส่งสินค้าโดยตรงเข้าสู่ตลาดการค้าทั่วภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น เป็นการลงทุนที่ทำให้จังหวัดสมุทรสาครเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น และสามารถอาศัยเส้นทางดังกล่าวเป็นเส้นทางเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวเข้าสู่ตัวจังหวัด ขณะเดียวกันก็ทำการลำเลียงสินค้าเพื่อการส่งออกผ่านเส้นทางคมนาคมได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2.4 การวิเคราะห์ภัยคุกคามของจังหวัดสมุทรสาคร (Threats Analysis)

2.4.1 ที่ดินต่ำและมีการทรุดตัวตลอดเวลา

จังหวัดสมุทรสาครมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำท่าจีน และพื้นที่ลาดเอียงเป็นชายฝั่งติดทะเลอ่าวไทย ดินมีลักษณะเป็นดินเลน อ่อนตัวง่าย โครงสร้างพื้นฐานมีการยุบตัวเร็วเพราะพื้นที่วิกฤตจากการทรุดตัวของแผ่นดินอันเนื่องจากการใช้น้ำบาดาลเป็นจำนวนมากเพื่อผลิตน้ำประปาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและครัวเรือน ซึ่งนับเป็นภัยคุกคามอย่างยิ่งต่อจังหวัดสมุทรสาคร เช่น ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งปลูกสร้าง

หากแผ่นดินเกิดการทรุดตัว รวมถึงการเกิดภาวะน้ำท่วมได้ง่ายและไม่สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้ โดยทันที สร้างความเสียหายและจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อเร่งฟื้นฟูต่อไป

2.4.2 ขาดแคลนน้ำจืดทั้งเพื่อการอุปโภคและบริโภค

สภาพทางธรณีวิทยาของจังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่ดินเค็มจัด เนื่องจากน้ำทะเลหนุนจึงส่งผลกระทบต่อน้ำบาดาลที่นำมาใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค โดยน้ำจะแปรสภาพเป็นน้ำกร่อยไม่เหมาะต่อการนำมาอุปโภคและบริโภคเท่าที่ควร ประกอบกับจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 3,500 โรง จึงมีการสูบน้ำบาดาลอย่างมาก ทำให้เกิดสภาพขาดแคลนน้ำจืดบ่อยครั้ง ทั้งนี้ปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่มที่นำมาใช้ย่อมเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตและเศรษฐกิจของชาวจังหวัดสมุทรสาครเพราะนั่นคือการชะลอตัวของเศรษฐกิจและการพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครในด้านอื่น ๆ และยังทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนไม่ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น

2.4.3 มีการแข่งขันทั้งด้านการผลิตและการตลาดในสินค้าเกษตรและประมงสูง

จังหวัดสมุทรสาครไม่ใช่จังหวัดเดียวที่มีการผลิตสินค้าประมงและสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก หากยังมีจังหวัดอื่น ๆ และประเทศอื่นในภูมิภาคที่ทำการส่งออกสินค้าร่วมด้วย เช่น เวียดนามที่มีการส่งออกข้าวเป็นรายใหญ่แข่งขันกับไทย นอกจากนี้ ยังมีสินค้าด้านการเกษตรและประมงส่งออกแข่งขันกับประเทศไทย ดังนั้น จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงระบบการแข่งขันทั้งด้านการผลิตและการตลาด โดยปัจจุบันภาวะการแข่งขันย่อมเพิ่มมากขึ้นและเป็นภัยคุกคามต่อผู้ประกอบการทั้งรายใหญ่และรายย่อย รวมถึงส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาครโดยทุกฝ่ายต้องเร่งระดมเพิ่มการพัฒนาทั้งด้านการผลิตและเร่งปรับปรุงเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและการแปรรูปสินค้ามากขึ้น โดยมีการระดมปัจจัยทุกด้าน เช่น เงินทุน ความรู้ และเทคโนโลยีอื่น ๆ เพื่อแก้ไขคุณภาพสินค้าให้มีมาตรฐานและเข้าครอบครองตลาดให้มากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้หากไม่เร่งดำเนินการใด ๆ ย่อมเกิดวิกฤตต่อเศรษฐกิจโดยภาพรวมของจังหวัดสมุทรสาคร

2.4.4 มีการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ระบบภาษี (Non-Tariff Barrier : NTB) โดยเฉพาะสินค้า

เกษตรและประมง

ภัยคุกคามที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าประมงเพื่อการส่งออก คือ มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ระบบภาษี โดยถูกกำหนดขึ้นจากตลาดคู่ค้า เช่น ประเทศแถบยุโรปและสหรัฐอเมริกา ได้แก่ มาตรฐานทางสุขอนามัย การผลิตสินค้าที่ต้องไม่มีการตัดแต่งพันธุกรรม (GMO) เป็นต้น โดยมาตรการเหล่านี้ถือเป็นกำแพงการค้าที่เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจสินค้าการส่งออกโดยเฉพาะสินค้าประมงและสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครอย่างยิ่ง เป็นผลให้จังหวัดไม่สามารถส่งออกสินค้าดังกล่าวได้มากเท่าที่ควร ทำให้เกิดการสูญเสียรายได้จำนวนมาก นอกจากนี้ผู้ประกอบการทุกฝ่ายต้องเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสินค้าของตนให้ได้มาตรฐานตามที่ตลาดคู่ค้าต้องการก่อนที่จะมีการส่งสินค้าไปจำหน่าย เพื่อลดการแข่งขันทางด้านการส่งออกกับประเทศคู่ค้ารายอื่นที่ผลิตสินค้าประมงและสินค้าเกษตรชนิดเดียวกัน

2.4.5 สินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรซึ่งโดยสภาพเน่าเสียง่าย

ข้อจำกัดที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการผลิตสินค้าเกษตร คือ การเน่าเสียง่ายและไม่คงทนต่อการขนส่งและการเก็บรักษาสินค้า ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร เนื่องจากสภาพที่เน่าเสียง่ายของพืชผลการเกษตร เป็นอุปสรรคต่อการตลาดในด้านราคาของสินค้าที่มีอัตราการปรับขึ้นลงไม่แน่นอน และไม่สามารถคงสภาพสินค้าให้สดใหม่เพื่อใช้ในการต่อรองราคาสินค้าได้ เป็นผลให้เกษตรกรผู้ผลิตจำเป็นต้องขายสินค้าในราคาที่ต่ำกว่าทุนและระบายสินค้าออกไปก่อนที่สินค้าจะเน่าเสียด้วยสภาพดังกล่าวนับเป็นภัยคุกคามต่อผู้ประกอบการด้านเกษตรกรรมอย่างยิ่ง เนื่องด้วยไม่สามารถต่อรองราคาสินค้ากับพ่อค้าคนกลางได้มากเหมือนสินค้าอุตสาหกรรมอื่นที่ไม่มีข้อจำกัดด้านการเก็บรักษา เป็นผลให้ผู้ประกอบการขาดทุนในการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (SWOT Analysis)

3.1 การวิเคราะห์จุดแข็งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (Strengths Analysis)

3.1.1 บุคลากรมีประสิทธิภาพ มีความรู้และประสบการณ์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ มีการแบ่งการบริหารงานภายในออกเป็น 6 ส่วนราชการ 1 หน่วยงาน คือ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร กองแผนและงบประมาณ กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และหน่วยตรวจสอบภายใน บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครในส่วนของข้าราชการได้ผ่านการอบรมในการปฏิบัติงานจากสำนักพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว และจัดให้มีการอบรม ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาการทำงานร่วมกันและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในสังกัดอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 มีเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครได้ดำเนินงานพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องใช้ให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อการตอบสนองในการให้บริการแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นครุภัณฑ์สำนักงาน เครื่องจักรกล วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในแต่ละปีจะตั้งงบประมาณในการจัดหา ซ่อมแซม ให้มีจำนวนเพียงพอและพร้อมในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา

3.1.3 ที่ตั้งสำนักงานอยู่ในทำเลที่ติดต่อได้สะดวก

สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์ราชการจังหวัดสมุทรสาคร ใกล้กับศาลากลางจังหวัด ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการบริหารงานของจังหวัด ทำให้ประชาชนที่จะมาติดต่อราชการสามารถเดินทางมาได้สะดวกและปลอดภัย

3.1.4 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมุ่งพัฒนาจังหวัดให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง เพื่อให้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ที่ว่า “เมืองน่าทำงาน บ้านน่าอยู่อาศัย ก้าวไกลด้วยการศึกษา พัฒนาอย่างยั่งยืน” โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการศึกษา ซึ่งเล็งเห็นว่าสังคมจะดีได้คนในสังคมจะต้องเป็นคนดีมีคุณภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อาศัย

3.2 การวิเคราะห์จุดอ่อนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (Weaknesses Analysis)

3.2.1 ไม่มีพื้นที่ดำเนินการ

ก่อน พ.ศ.2537 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่ดำเนินการครอบคลุมทั้งจังหวัด นอกเหนือจากพื้นที่ที่อยู่ในเขตเทศบาล ภายหลังจากที่มีพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ได้มีองค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นมากมายหลายแห่ง ทำให้พื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด ทำให้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครแต่ละครั้งจะต้องขออนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่เสียก่อนจึงจะเข้าไปดำเนินการได้ ทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครขาดความคล่องตัวและเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน

3.2.2 ขาดความพร้อมในการรองรับภารกิจถ่ายโอน

จากที่หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานได้มีการถ่ายโอนภารกิจบางด้านให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครเป็นผู้บริหารจัดการ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครจะมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน แต่การถ่ายโอนภารกิจก็เป็นเพียงการถ่ายโอนเฉพาะงานเท่านั้น ไม่ได้ถ่ายโอนงบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านมาด้วย ตรงนี้จึงถือว่าเป็นจุดอ่อนอีกข้อหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่ถ่ายโอนมาจากหน่วยงานอื่นไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

3.2.3 งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีภารกิจในการจัดบริการสาธารณะที่เป็นภาพรวมของจังหวัด และคอยให้การสนับสนุนทั้งงบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนบุคลากรแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อีกมาก เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาในปีต่าง ๆ ที่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้นำชุมชน ประชาชนในท้องถิ่นเสนอแผนงาน/โครงการให้บรรจุเข้าแผนเป็นจำนวนมาก แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่สามารถดำเนินการได้หมด เพราะมีความจำกัดในเรื่องของงบประมาณ จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง

3.3 การวิเคราะห์โอกาสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (Opportunities Analysis)

3.3.1 อำนาจ หน้าที่ตามภารกิจถ่ายโอนมีมาก

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่มีเขตจังหวัดเป็นพื้นที่รับผิดชอบ มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่กำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 จึงทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมิได้มีหน้าที่ในการบริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาสังคมในท้องถิ่นด้วย

3.3.2 แนวทางการพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครกับหน่วยงานอื่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครได้มีการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัดมาประกอบการพิจารณา รวมทั้งมีการเชิญหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้นำชุมชน เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาจังหวัด ทำให้การพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครและหน่วยงานอื่น ๆ มีสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกื้อหนุนให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ

3.4 การวิเคราะห์ภัยคุกคามขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (Threats Analysis)

3.4.1 ประชาชนและองค์กรภาครัฐอื่น ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

แม้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่แต่มีความใกล้ชิดกับประชาชนน้อยที่สุด ต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ตรงนี้จึงเป็นจุดอ่อนสำคัญที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ไม่เข้าใจถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ว่าสามารถจัดบริการสาธารณะหรือดำเนินการพัฒนาจังหวัดในลักษณะใดได้บ้าง ซึ่งจะส่งผลถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

ปัจจุบันบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดถูกปรับเปลี่ยนให้เป็นลักษณะหน่วยงานสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นแก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทั้งด้านงบประมาณ เครื่องมือ บุคลากร วิชาการ และจัดบริการสาธารณะที่มีขนาดใหญ่เป็นภาพรวมของจังหวัด ซึ่งบทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดถูกกำหนดโดยกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องกำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตจังหวัด ซึ่งพยายาม

จะแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นออกจากกัน
อย่างชัดเจน

3.4.2 การเจริญเติบโตของเมืองรวดเร็วเกินไป

จังหวัดสมุทรสาครเป็นแหล่งอาหารทะเลและสินค้าด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศ ประกอบกับ
เป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับกรุงเทพมหานครจึงทำให้มีการที่ตั้งโรงงานผลิตสินค้าและมีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้น
มากมาย ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วนี้เองก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหา
สิ่งแวดล้อม ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาด้านสาธารณสุขโรคสาธารณสุขปนการ ปัญหาด้านการวางผังเมือง
 เป็นต้น ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามต่อการพัฒนาจังหวัดอย่างมาก

3.4.3 มีประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวจำนวนมาก

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก บุคคล
กลุ่มนี้จะเข้ามาในลักษณะหางานทำ เพราะจังหวัดสมุทรสาครถือเป็นแหล่งงานที่ใหญ่ แรงงานเหล่านี้จะ
เข้ามาอยู่ในภาคการผลิตโดยเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้องกับการประมง สำหรับแรงงานต่างด้าวมีทั้งที่เข้ามา
อย่างถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ส่งผลต่อการรักษาความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
 รวมถึงวิถีชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป หน่วยงานของรัฐต้อง

3.4.4 ความไม่ชัดเจนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมักจะมีบัญญัติเรื่อง
อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้กว้าง ๆ ไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดให้ชัดเจนว่าในแต่ละภารกิจนั้น
มีขอบเขตการปฏิบัติงานแค่ไหน อย่างไร จึงมักจะถูกทักท้วงจากหน่วยงานตรวจสอบอยู่เสมอ ทำให้เกิด
ความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ

3.4.5 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลถึงความสำเร็จในด้
การพัฒนา แต่จังหวัดสมุทรสาครกลับต้องเผชิญกับปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจาก
การขยายตัวทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วเกินไปและการขาดการบริหารจัดการที่ดี ทั้งขยะ น้ำเสีย กลิ่น การกัดเซาะ
ชายฝั่ง การลดลงของพื้นที่ป่าชายเลน ส่งผลให้จากที่จะเป็นพื้นฐานที่ดีกลับกลายเป็นอุปสรรคในการ
พัฒนาจังหวัด

3.4.6 ปัญหายาเสพติด

ปัญหายาเสพติดมีการแพร่ระบาดอยู่ในทุกพื้นที่ เป็นปัญหาที่สำคัญซึ่งมีผลต่อปัญหาสังคมอื่น ๆ
ถือเป็นอุปสรรคในการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็ก เยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นกำลัง
สำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ศูนย์ประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสมุทรสาครจึงต้องเข้าไปดำเนินโครงการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

แก้กลุ่มเสียงในสถานประกอบการและสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ใช้แรงงานและนักเรียน นักศึกษา ดำรงชีวิต
อย่างมีความสุข ห่างไกลยาเสพติด